

Fitosanitar nəzarəti haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu qanun Azərbaycan Respublikasının ərazisində fitosanitar nəzarətinin təşkilinin və həyata keçirilməsinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir, bitki mühafizəsi və karantini sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər arasındakı münasibətləri tənzimləyir.

I fəsil. Ümumi müddəalar

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.0. Bu qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

- 1.0.1. fitosanitar nəzarəti—bitki mühafizəsi və karantini, pestisidlərin, bioloji preparatların və digər bitki mühafizə vasitələrinin istifadəsi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi;
- 1.0.2. bitki karantini—bitki və bitkiçilik məhsullarında karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin ölkə ərazisinə daxil olmasının və yayılmasının qarşısının alınmasına yönəldilmiş tədbirləri nəzərdə tutan hüquqi rejim;
- 1.0.3. bitki mühafizəsi—bitki və bitkiçilik məhsullarının zərərli orqanizmlərdən mühafizəsi məqsədi ilə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi;
- 1.0.4. bitki—toxum və genetik material da daxil olmaqla, canlı bitkilər və onların hissələri;
- 1.0.5. bitkiçilik məhsulları—dən də daxil olmaqla, emal olunmamış bitki mənşəli materiallar, habelə öz təbiətinə və ya emal üsuluna görə zərərli orqanizmlərin məskunlaşması və yayılması riskini yarada bilən ilkin emal olunmuş bitki mənşəli məhsullar;
- 1.0.6. zərərli orqanizm—bitki və bitkiçilik məhsullarına zərər vuran heyvanların, bitkilərin və ya xəstəlik törədən mikroorqanizmlərin hər hansı növü, növün dəyişmiş forması, yaxud bioloji tipi (bitki xəstəlikləri, zərərvericiləri və alaq otları);
- 1.0.7. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizm—ərazidə hələlik mövcud olmayan və yaxud mövcud olaraq məhdud dairədə yayılmış və rəsmi mübarizə obyektinə çevrilmiş, ətraf mühitə, ərazinin iqtisadiyyatına və əhalinin sağlamlığına potensial təhlükə yaradan zərərli orqanizm;

1.0.8. karantin **nəzarəti**ndə olan material—zərərli orqanizmlərin məskunlaşmasına (gizlənməsinə) və yayılmasına şərait yaradan, **fitosanitar** tədbirlərin aparılmasını tələb edən (xüsusilə beynəlxalq yükdaşımaları zamanı) bitki və bitkiçilik məhsulları, onların saxlanma yeri, qablaşdırma materialı, nəqliyyat vasitələri, torpaq və hər hansı digər orqanizm, obyekt, yük;

1.0.9. bitki mühafizə vasitələri—bitki və bitkiçilik məhsullarının zərərli orqanizmlərdən qorunması məqsədi ilə istifadə olunan pestisidlər, bioloji preparatlar, canlı faydalı orqanizmlər və texniki vasitələr;

1.0.10. pestisidlər—zərərli orqanizmlərə qarşı mübarizə məqsədi ilə istifadə edilən zəhərli kimyəvi maddələr;

1.0.11. aqrokimyəvi maddələr—torpaqların münbitliyinin artırılması, bitkilərin məhsuldarlığının yüksəldilməsi və məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün tətbiq edilən üzvi, mineral və bakterial gübrələr, kimyəvi meliorantlar, bitkilərin boy artımı stimulyatorları və digər maddələr;

1.0.12. **fitosanitar** sertifikatı—Beynəlxalq Bitki Karantini və Mühafizəsi Konvensiyasına uyğun olaraq nümunəvi forma əsasında hazırlanmış və təsdiq olunmuş bitki və bitkiçilik məhsullarının **fitosanitar** vəziyyəti barədə rəsmi sənəd.

Maddə 2. **Fitosanitar nəzarəti haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi**

2.1. **Fitosanitar nəzarəti** haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi [Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından](#), bu qanundan, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarından və onlara uyğun olaraq qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlardan, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

2.2. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə **fitosanitar nəzarəti** sahəsində müəyyən edilmiş qaydalar bu qanunda nəzərdə tutulmuş qaydalardan fərqli olduqda beynəlxalq müqavilələrin qaydaları tətbiq edilir.

Maddə 3. **Fitosanitar nəzarətinin əhatə dairəsi**

3.0. **Fitosanitar nəzarəti** aşağıdakıları əhatə edir:

3.0.1. hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən **fitosanitar nəzarəti** qanunvericiliyinin tələblərinə əməl olunmasını;

3.0.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisinə başqa dövlətlərdən karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daxil olmasının və yayılmasının qarşısını almaq üçün **fitosanitar** tədbirlərin təşkilini və həyata keçirilməsini;

3.0.3. bitki və bitkiçilik məhsullarının istehsalı, tedarüku, satışı, saxlanması və daşınması zamanı **fitosanitar** qaydalarına və normativlərinə əməl edilməsini;

3.0.4. **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinin təhlükəsizliyinə nəzarət edilməsini, zərərli orqanizmlərlə sirayətlənmənin başvermə və yayılma səbəbləri və şəraiti üzrə müşahidənin aparılmasını, onların qarşısının alınması və ləğvi üçün

icrası məcburi olan **fitosanitar** tədbirlərin müəyyən edilməsini və həyata keçirilməsini;

3.0.5. dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına alınmış pestisidlərin, o cümlədən onların ehtiyatı da nəzərə alınmaqla bölgüsünü, saxlanmasını, daşınmasını və istifadəsini;

3.0.6. pestisidlərin, bioloji preparatların və digər bitki mühafizə vasitələrinin istehsalı, idxalı, ixracı, saxlanması, satışı və tətbiqi ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyətini;

3.0.7. qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər məsələləri.

Maddə 4. **Fitosanitar nəzarətində olan karantin obyektləri**

4.0. **Fitosanitar nəzarətində** olan karantin obyektləri aşağıdakılardır:

4.0.1. siyahısı qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən olunmuş bütün növ bitkilər və bitkiçilik məhsulları;

4.0.2. canlı göbələklərin, bakteriyaların, virusların, nematodların, gənələrin, həşəratların və bitki xəstəlikləri törədicilərinin kolleksiyaları, onların zərər vurduğu bitki nümunələri, habelə bitki herbariləri və kolleksiyaları;

4.0.3. zərərli orqanizmlərin daşıyıcısı olan kənd təsərrüfatı maşınları və alətləri, nəqliyyat vasitələri, bütün növ qab və qablaşdırma materialları, bitki və bitkiçilik məhsullarından hazırlanmış sənaye-məişət malları və məmulatları, torf, kompost, digər üzvi gübrələr, torpaq və torpaq monolitləri və nümunələri;

4.0.4. bitki və bitkiçilik məhsullarının istehsalı, emalı, tədarükü, saxlanması, satışı yerləri, kənd təsərrüfatı və meşə sahələri, həyətyanı və bağ sahələri, qeyri-kənd təsərrüfatı torpaqları.

Maddə 5. **Fitosanitar nəzarətinin əsas prinsipləri**

5.1. Azərbaycan Respublikasında **fitosanitar nəzarəti** bitki mühafizəsi və karantini sahəsində beynəlxalq standartların, qaydaların və tövsiyələrin tələblərinə uyğun qurulur və aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

5.1.1. əlaqələndirmə;

Bitki və bitkiçilik məhsullarının karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərdən mühafizəsinə yönəldilmiş **fitosanitar** tədbirlər beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində vahid metodika üzrə hazırlanmalı və tətbiq edilməlidir.

5.1.2. ekvivalentlik;

Bitki və bitkiçilik məhsullarının beynəlxalq ticarəti zamanı ölkədə mövcud olan **fitosanitar** vəziyyət və həyata keçirilən **fitosanitar** tədbirlər barədə xarici dövlətlərə obyektiv məlumat verilməli, həmin ölkələrdə tətbiq olunan **fitosanitar** tədbirlərin hüquqi qüvvəsinin bərabərliyi qəbul edilməlidir.

5.1.3. şəffaflıq;

Fitosanitar nəzarəti sahəsində Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlar, habelə onlara edilmiş dəyişikliklər və əlavələr barədə müvafiq beynəlxalq təşkilatlar məlumatlandırılmalı və həyata keçirilən **fitosanitar** tədbirlər üzrə informasiya mübadiləsi aparılmalıdır.

5.1.4. riskin qiymətləndirilməsi;

Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən **fitosanitar** tədbirlər elmi dəlillərə əsaslanmalı, müvafiq beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən işlənib hazırlanmış riskin qiymətləndirilməsi texnikasını, istehsal, emal, nəzarət, ekspertiza və sınaq metodlarını nəzərə almalı, karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin ölkə ərazisinə daxil olması, məskunlaşması, yayılması və dövlət sərhədindən kənara çıxması riskini minimuma endirməli, insanların, ətraf mühitin və ərazinin iqtisadiyyatının təhlükəsizliyini təmin etməlidir.

5.1.5. **fitosanitar** mühafizənin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi;

Bitki və bitkiçilik məhsullarının zərərli orqanizmlərdən qorunmasını təmin etmək məqsədi ilə **fitosanitar** mühafizənin səviyyəsinin konsepsiyası müəyyən olunmalı, tətbiqində daimilik, sabitlik və ardıcılıq təmin edilməli, tətbiqi qaydaları beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmalı, əsassız və ya özünü doğrultmayan məhdudiyətlərə və fərqliliyə yol verilməməlidir.

5.1.6. regional şəraitə uyğunlaşma;

Regionun **fitosanitar** vəziyyəti və xüsusiyyətləri qiymətləndirilərkən, bitki və bitkiçilik məhsulları idxal və ixrac edən ölkələrin coğrafi mövqeyi, ekosistemləri, epidemioloji nəzarət faktorları, habelə **fitosanitar** tədbirlərin səmərəliliyi, əraziyə xas olan bitki xəstəliklərinin və zərərvericilərinin mövcudluğu, yayılma səviyyəsi, məhvetmə və nəzarət proqramları nəzərə alınmalı, **fitosanitar** mühafizənin səviyyəsini müəyyənləşdirən konsepsiyaları tanınmalıdır.

5.2. **Fitosanitar nəzarəti**nin digər prinsipləri bitki mühafizəsi və karantini sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin şərtləri ilə müəyyən olunur.

II fəsil. **Fitosanitar nəzarətinin təşkili**

Maddə 6. **Fitosanitar nəzarətinin təşkilinin istiqamətləri**

6.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisində **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinin mühafizəsinə yönəldilmiş **fitosanitar nəzarəti** aşağıdakı istiqamətlər üzrə təşkil edilir:

6.1.1. ölkə ərazisini karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərdən qorumaq və onların mənbələrini vaxtında aşkar etmək məqsədi ilə karantin **nəzarəti**ndə olan materiallarda müntəzəm olaraq müşahidələr aparılması, **fitosanitar** ekspertizaları keçirilməsi və profilaktik tədbirlər görülməsi;

6.1.2. bitki və bitkiçilik məhsullarında zərərli orqanizmlərin kütləvi yayılmasının qarşısının alınmasına, xəstəliklərin aradan qaldırılmasına, məhsul itkisinə yol verilməməsinə, ətraf mühitin və əhəlinin sağlamlığının, habelə flora və faunanın pestisidlərin, digər zərərli kimyəvi maddələrin zərərli təsirindən qorunmasına yönəldilmiş bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi;

6.1.3. **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar olunduqda, müvafiq ərazidə karantin rejiminin tətbiq edilməsi, hüquqi şəxslərə və əhaliyə bu barədə məlumat verilməsi, habelə zərərli orqanizmlərlə mübarizə aparılması məqsədi ilə karantin məhdudiyyətlərinin müəyyən edilməsi və **fitosanitar** tədbirlərin həyata keçirilməsi.

6.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisində **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinin mühafizəsinə yönəldilmiş profilaktik tədbirlərin görülməsi, bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi və bitki karantininin tətbiq edilməsi qaydaları [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən olunur.

Maddə 7. **Fitosanitar nəzarəti sahəsində dövlətin vəzifələri**

7.0. **Fitosanitar nəzarəti** sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

7.0.1. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərini müəyyən etmək və normativ hüquqi aktlar qəbul etmək;

7.0.2. bitki mühafizəsi üzrə respublika və regional əhəmiyyətli texnoloji reqlamentlər və proqramlar hazırlamaq və təsdiq etmək;

[7.0.3.](#) dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətini təşkil etmək, onun əsasnaməsini və strukturunu təsdiq etmək;

7.0.4. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək;

7.0.5. dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin maliyyələşdirilməsi, inzibati və maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılması və bu sahəyə investisiya qoyuluşu məsələlərini həll etmək;

[7.0.6.](#) Azərbaycan Respublikasında aşkar edilməyən, məhdud dairədə yayılmış və ölkə üçün potensial təhlükə törədə bilən karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin siyahısını təsdiq etmək;

7.0.7. dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin beynəlxalq təşkilatların tələbləri və tövsiyələri əsasında formalaşdırılması, bu sahədə istifadə olunan normativ sənədlərin beynəlxalq normalara uyğunlaşdırılması üçün lazımi tədbirlər görmək;

7.0.8. dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin işini digər dövlət orqanları ilə əlaqələndirmək;

7.0.9. qeyri-dövlət **fitosanitar** xidmətinin fəaliyyətinə dövlət **nəzarəti**ni həyata keçirmək.

Maddə 8. Dövlət **fitosanitar nəzarəti xidməti**

8.1. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti bitki mühafizəsi və karantini, pestisidlərin, bioloji preparatların, digər bitki mühafizə vasitələrinin istifadəsi sahəsində dövlət **nəzarətini** həyata keçirən [müvafiq icra hakimiyyəti orqanıdır](#).

8.2. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətini Azərbaycan Respublikasının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının **fitosanitar nəzarəti** sahəsində fəaliyyət göstərən [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) və tabeliyində olan təşkilatlar təşkil edir.

8.3. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilmiş səlahiyyətli vəzifəli şəxsləri baş dövlət **fitosanitar** müfəttişləri, baş dövlət **fitosanitar** müfəttişlərinin müavinləri və dövlət **fitosanitar** müfəttişləri hesab edilirlər.

8.4. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin işçiləri [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada fərqləndirici nişanı olan geyim forması və xüsusi vəsiqələr ilə təmin edilirlər.

Maddə 9. Dövlət **fitosanitar nəzarəti xidmətinin vəzifələri**

9.0. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətini həyata keçirən [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifələri aşağıdakılardan ibarətdir:

9.0.1. bitki və bitkiçilik məhsulları saxlanılan anbarlarda, bazarlarda, həyətyanı sahələrdə, fərdi və kollektiv bağ və bostan sahələrində, torpaqlarda, xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərində və obyektlərində **fitosanitar** vəziyyəti araşdırmaq, müayinələr, müşahidələr aparmaq, profilaktik və bitki mühafizəsi tədbirləri həyata keçirmək;

9.0.2. pestisidlərin və bioloji preparatların ~~istehsalına dair proqramlar hazırlamaq və onların~~ bitkiçilikdə tətbiqi və dövriyyəsi qaydalarını, bitki mühafizəsi, o cümlədən **fitosanitar nəzarəti** üzrə proqramların və normativ sənədlərin layihələrini hazırlayıb təsdiq olunmaq üçün [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) təqdim etmək;

9.0.3. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada müvafiq fəaliyyət sahələrində ekspertiza, tədqiqat və qiymətləndirmə işlərinin aparılmasını, **fitosanitar nəzarətində** olan karantin obyektlərinə baxış keçirilməsini, həmçinin nümunələr götürülüb yoxlanılmasını həyata keçirmək;

9.0.4. **fitosanitar nəzarətində** olan karantin obyektlərində zərərli orqanizmləri vaxtında aşkar etmək, onların təcrid edilməsi və ləğvi üçün müvafiq tədbirlər görmək;

9.0.5. Azərbaycan Respublikasının ərazisində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin yayılmasının qarşısını almaq, onların mənbələrini ləğv etmək üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş karantin və digər məhdudiyətlərin qoyulması barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) qarşısında vəsatət qaldırmaq;

9.0.6. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin siyahısını hazırlamaq və müəyyən edilmiş ərazidə karantin rejiminin tətbiq edilməsi və götürülməsi barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) təkliflər vermək;

9.0.7. Azərbaycan Respublikasının ərazisində bitkilərin zərərli orqanizmlərlə sirayətlənmə dərəcəsini, onların əmələgəlmə səbəblərini müəyyənləşdirmək, kütləvi çoxalması və yayılması barədə məlumatlar əldə etmək, müşahidələr aparmaq, aqroekosistemlərdə **fitosanitar** vəziyyəti sabitləşdirmək və nəzarətdə saxlamaq üçün dövlət proqramlarının hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

9.0.8. karantin **nəzarəti**ndə olan materialların zərərli orqanizmlərdən mühafizəsi, pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin toksikoloji təsirinin və ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısının alınması, habelə keyfiyyətini itirmiş və istifadəsi qadağan olunmuş zərərli kimyəvi maddələrin zərərsizləşdirilməsi üçün müvafiq dövlət orqanları ilə birgə tədbirlər görmək;

9.0.9. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağının və qeydiyyatının aparılmasında və istifadəsinə icazə verilmiş preparatların siyahısının hazırlanmasında iştirak etmək;

9.0.10. **fitosanitar nəzarəti** üçün dövlət büdcəsində müvafiq vəsaitlərin nəzərdə tutulmasına dair təkliflər vermək, ayrılmış vəsaitin səmərəli istifadəsini təmin etmək məqsədi ilə müvafiq proqramlar və xərclər smetalarını tərtib edib [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) təqdim etmək;

9.0.11. Azərbaycan Respublikasının ərazisində bitki mühafizəsi və karantini tədbirlərinin elmi-praktik əsaslarla həyata keçirilməsini təmin etmək və bu sahədə kadrların hazırlanması və *əlavə təhsili* ilə bağlı zəruri tədbirlər görmək;

9.0.12. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində Azərbaycan Respublikasının qoşulduğu beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan öhdəlikləri yerinə yetirmək və səlahiyyətləri daxilində xarici ölkələrin müvafiq qurumları ilə və beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı əlaqələr qurmaq;

9.0.13. qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər vəzifələri yerinə yetirmək.

Maddə 10. Dövlət **fitosanitar nəzarəti xidmətinin hüquqları**

10.0. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətini həyata keçirən [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) aşağıdakı hüquqları vardır:

10.0.1. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində dövlət **nəzarəti**ni həyata keçirmək və bu sahədə qanunvericiliyin pozulması hallarının aradan qaldırılmasına yönəldilmiş tədbirlər görmək;

10.0.2. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hüquqi və fiziki şəxslərin obyektlərinə daxil olmaq üçün onlara müraciət etmək, obyektin **fitosanitar** vəziyyəti və karantin **nəzarəti**ndə olan materiallar barədə lazımi məlumat almaq və həmin materialların sənədləri ilə tanış olmaq;

10.0.3. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq bitki və bitkiçilik məhsullarının idxalı və ixracına, *təkrar ixracına*, Azərbaycan Respublikasının ərazisində ~~transit~~ daşınmasına və dövriyyəsinə idxal karantin icazəsi, *təkrar ixracat* **fitosanitar** sertifikatı və **fitosanitar** sertifikatları vermək;

10.0.4. **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinə öz səlahiyyətləri daxilində rəy vermək;

10.0.5. sanitariya-gigiyena qaydalarına və təhlükəsizlik texnikasının tələblərinə uyğun olmayan anbarlarda və satış yerlərində bitki mühafizə vasitələrinin saxlanılmasını və satışını qadağan etmək;

10.0.6. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin idxalı, ixracı, istehsalı, saxlanması, satışı və tətbiqi ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin müvafiq icra hakimiyyəti orqanından alınmış məlumatla əsasən uçuşunu aparmaq;

10.0.7. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin satışı və istifadəsi ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərdən təhlükəsizlik qaydalarına riayət edilməsini, ətraf mühitin çirklənməsinə yol verilməməsinə və çirklənmənin ləğv edilməsini tələb etmək, istifadəyə yararsız və yüksək toksiki xassəyə malik preparatların istifadəsinin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada qadağan edilməsi və dövriyyədən çıxarılıb məhv edilməsi haqqında qərar qəbul etmək;

10.0.8. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində qanunvericiliyin pozulmasının qarşısını almaq məqsədi ilə hüquqi və fiziki şəxslərə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məhdudiyət qoymaq, xəbərdarlıq etmək və profilaktik tədbirlər görmək;

10.0.9. qanunvericiliyə uyğun olaraq dövlət sınağından keçməmiş, qeydiyyatla alınmamış, habelə istifadəsi qadağan olunmuş pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin istehsalının, satışının, idxalının və ixracının qarşısının alınması üçün müvafiq öz səlahiyyətləri daxilində tədbirlər görmək;

10.0.10. bitki və bitkiçilik məhsullarında, torpaqda, suda və ətraf mühit obyektlərində pestisidlərin, digər zərərli kimyəvi maddələrin və onların birləşmələrinin qalıq miqdarına qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövlət **nəzarəti**ni həyata keçirmək;

10.0.11. torpaq istifadəçiləri tərəfindən aqrotexniki, kimyəvi, bioloji və digər tədbirlərin aparılmasına, bitki mühafizə vasitələrinin istifadəsi reqlamentinə riayət olunmasına **nəzarəti** həyata keçirmək;

10.0.12. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin ölkə daxilində bir ərazidən digər əraziyə yayılmasının qarşısını almaq, həmin ərazidə **fitosanitar** tədbirləri həyata keçirmək üçün karantin postlarının qoyulması, onların sayı və yerləşməsi barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) təkliflər vermək;

10.0.13. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində qanunvericiliyin pozulmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunması üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada öz səlahiyyətləri daxilində müvafiq tədbirlər görmək;

10.0.14. **fitosanitar** xidmətinə dair təlimat, göstəriş, tövsiyə və qaydaların, uçuş, hesabat, akt və protokolların, idxal icazəsi sənədlərinin, sertifikatların və digər normativ sənədlərin qanunvericilikdə nəzərdə tutulan qaydada və müvafiq beynəlxalq təşkilatların tələblərinə uyğun hazırlanmasını və nəşr edilməsini təmin etmək;

10.0.15. ölkə ərazisinin **fitosanitar** vəziyyəti barədə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) hesabat vermək;

10.0.16. **fitosanitar** tədbirlərinə ayrılan məqsədli dövlət vəsaitinə sərəncam vermək;

10.0.17. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan digər hüquqları həyata keçirmək.

Maddə 11. Dövlət **fitosanitar müfəttişlərinin səlahiyyətləri**

11.1. Dövlət **fitosanitar** müfəttişlərinin aşağıdakı səlahiyyətləri vardır:

11.1.1. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada (*dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində istisna olmaqla*) bitki və bitkiçilik məhsullarının istehsalı, emalı, tədarükü, saxlanması və satışı ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin obyektlərinə, habelə dəniz və hava limanlarına, dəmir yolu stansiyalarına, poçtamlara, elevatorlara, anbarlara, gəmilərə, mülki təyyarələrə, qatarlara və digər nəqliyyat vasitələrinə, bazarlara, elmi-tədqiqat və sort-sınaq sahələrinə daxil olmaq və **fitosanitar** müayinələrin keçirilməsi üçün aidiyyəti dövlət orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə müraciət etmək;

*11.1.2. Azərbaycan Respublikasına gətirilmiş və respublikadan aparılması nəzərdə tutulan karantin **nəzarəti**ndə olan materiallara qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada **fitosanitar** karantin baxışı keçirmək və laboratoriya ekspertizasını aparmaq;*

11.1.3. karantin **nəzarəti**ndə olan materialları qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada saxlamaq, onların dövriyyədən çıxarılması, zərərsizləşdirilməsi və ya məhv edilməsi üçün tədbir görmək.

11.2. Dövlət **fitosanitar** müfəttişləri **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərində **fitosanitar nəzarəti** keçirərkən öz səlahiyyətləri daxilində aşağıdakı məsələlər barədə qərarlar qəbul edirlər:

11.2.1. **fitosanitar nəzarəti** qanunvericiliyinin tələblərinin pozulmasının aradan qaldırılması;

11.2.2. **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada **fitosanitar** ekspertizası və diaqnostikasını aparması;

11.2.3. aqroekosistemlərdə karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daşıyıcısı olan obyektlərin zərərsizləşdirilməsi;

11.2.4. **fitosanitar** ekspertizasının nəticələri və ya laboratoriya müayinələri ilə təhlükəliliyi sübut edilmiş bitki və bitkiçilik məhsullarının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada saxlanması, zərərsizləşdirilməsi, təkrar emalı, götürülməsi və ya məhv edilməsi;

11.2.5. müvafiq qaydada qeydiyyatdan keçməyən, standartlara və texniki şərtlərin tələblərinə cavab verməyən, mənşəyi məlum olmayan, saxta və keyfiyyətsiz

pestisidlərin, bioloji preparatların, digər bitki mühafizə vasitələrinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada götürülməsi və ya məhv edilməsi;

11.2.6. bitki və bitkiçilik məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərə bitki mühafizəsi məsələlərinə, pestisidlərin, bioloji preparatların və digər bitki mühafizə vasitələrinin istifadəsi, saxlanması və daşınması texnologiyasına və reqlamentinə dair tövsiyələr verilməsi;

11.2.7. bitki mühafizəsi tədbirlərinin mövcud təlimat və tövsiyələrin, texnologiya və reqlamentlərin pozulması ilə aparıldığı hallarda, bu tədbirlərin, həmin nöqsanlar aradan qaldırılana qədər dayandırılması;

11.2.8. bitkilərin zərərli orqanizmlərlə sirayətlənmək təhlükəsi müəyyən edildikdə, bu təhlükəni yaradan subyektlər barədə tədbirlər görülməsi üçün aidiyyəti dövlət orqanlarına müraciət edilməsi;

11.2.9. sanitariya-gigiyena tələblərinə və təhlükəsizlik texnikasına uyğun olmayan anbar və digər istehsal binalarının pestisidlərin, bioloji preparatların və digər bitki mühafizə vasitələrinin, dərmanlanmış toxum və əkin materiallarının saxlanması üçün istifadə olunmasına yol verilməməsi;

11.2.10. **fitosanitar nəzarəti** qanunvericiliyinin pozulmasında təqsirkar olan hüquqi və fiziki şəxslərin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi.

11.3. Dövlət **fitosanitar** müfəttişlərinin qərarlarının və göstərişlərinin hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən icra edilməsi məcburidir.

11.4. Dövlət **fitosanitar** müfəttişlərinin icrası məcburi olan qərarlarının və göstərişlərinin forması, onların tərtib edilməsi və verilməsi qaydası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

11.5. Dövlət **fitosanitar** müfəttişləri Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərirlər.

Maddə 12. Hüquqi və fiziki şəxslərin **fitosanitar nəzarəti sahəsində vəzifə və öhdəlikləri**

12.1. Hüquqi və fiziki şəxslərin **fitosanitar nəzarəti** sahəsində vəzifə və öhdəlikləri aşağıdakılardır:

12.1.1. zərurət olduğu hallarda öz ərazilərində və obyektlərində [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müraciətinə əsasən **fitosanitar nəzarəti** və baxışının keçirilməsi və **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinin və ya bitki mühafizə vasitələrinin təqdim edilməsi üçün lazımi şərait yaratmaq;

12.1.2. bitki mühafizə vasitələrinin saxlanmasında, daşınmasında, istifadə edilməsində və zərərsizləşdirilməsində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalara riayət etmək, ətraf mühitin zərərli kimyəvi maddələrlə çirklənməsinə yol verməmək;

12.1.3. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin yayılmasının qarşısını almaq və ya məhdudlaşdırmaq üçün **fitosanitar** tədbirlərin qanunvericiliyə uyğun yerinə yetirilməsini təmin etmək;

12.1.4. **fitosanitar** tədbirlərin yerinə yetirilməsi üçün dövlət **fitosanitar** müfəttişləri tərəfindən verilmiş qərarlara və göstərişlərə əməl etmək;

12.1.5. fəaliyyət göstərdikləri ərazilərdə və digər yerlərdə karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin mövcudluğu barədə dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinə vaxtında məlumat vermək;

12.1.6. karantin **nəzarəti**ndə olan materialların xüsusi təyin edilmiş yerlərdən kənarında zərərsizləşdirilməsinə yol verməmək;

12.1.7. **fitosanitar nəzarəti**ndə olan karantin obyektlərinin zərərsizləşdirilməsi və təmizlənməsi zərurəti yarandığı hallarda bu tədbirlərin görülməsi üçün köməkçi işçilər ayırmaq;

12.1.8. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə **fitosanitar nəzarəti** sahəsində nəzərdə tutulan digər vəzifə və öhdəlikləri yerinə yetirmək.

12.2. Hüquqi və fiziki şəxslər **fitosanitar** tədbirlərin həyata keçirilməsinə köməklik göstərilməsi üçün öz vəsaitləri hesabına məqsədli fondlar yarada bilərlər.

III fəsil. Fitosanitar tədbirlər

Maddə 13. İdxal olunmuş məhsullara tətbiq edilən **fitosanitar tədbirlər**

13.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisinə başqa dövlətlərdən zərərli orqanizmlərin daxil olmasının və yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada (*dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində istisna olmaqla*) **fitosanitar nəzarəti** məntəqələri təşkil edilir. **Fitosanitar nəzarəti** məntəqələrinin yerləşdirilməsi və fəaliyyəti [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir. Bu məntəqələr öz fəaliyyətini qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada aidiyyəti orqanlarla əlaqələndirir. *Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən keçirilən mallar üzərində **fitosanitar nəzarəti**ni gömrük orqanları həyata keçirirlər.*

13.2. *İdxal olunan bitki və bitkiçilik məhsullarının müvafiq sənədlərlə müşayiət olunmadığı və zərərli orqanizmlərlə sirayətlənməsi riski mövcud olduğu halda onların ölkə ərazisinə daxil olmasının və yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə gömrük orqanları dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinə məlumat verməlidir. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti öz növbəsində aşağıdakı **fitosanitar** tədbirləri həyata keçirir:*

13.2.1. *analiz (test), müayinə, məhsulun saxlanması və məhv edilməsi məqsədi ilə bitki və bitkiçilik məhsullarını, digər karantin **nəzarəti**ndə olan materialları ölkə daxilində yerləşən **fitosanitar nəzarəti** məntəqələrində saxlamaq, geri qaytarmaq və onların idxalına məhdudlaşdırmaqlar qoymaq;*

13.2.2. *bitki və bitkiçilik məhsullarının respublikaya gətirilməsini qadağan etmək və ya məhdudlaşdırmaq.*

13.3. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzit kimi istifadə edildikdə, bu qanunun 11.1.1-ci maddəsində göstərilən tədbirlər o halda tətbiq edilə bilər ki, onlar texniki cəhətdən əsaslandırılınsın və zərərli orqanizmlərin əraziyə daxil olmasının və yayılmasının qarşısının alınması zərurəti yaranmış olsun.

13.4. Azərbaycan Respublikasının ərazisi üçün ciddi təhlükə yaradan karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar edildikdə, müvafiq təxirəsalınmaz tədbirlər görülür və bu barədə əlaqədar beynəlxalq təşkilatlara məlumat verilir.

13.5. *Zərərli* orqanizmlərlə sirayətlənməsi riskinin mövcud olduğu müəyyən edildiyi halda dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti tərəfindən idxal edənə aşağıdakılar barədə yazılı bildiriş verilir:

13.5.1. yüklərin **fitosanitar nəzarəti** məntəqəsinə aparılaraq, karantin rejiminin tətbiq olunması;

13.5.2. yüklərdən ekspertiza və analiz aparmaq məqsədi ilə nümunələr götürülməsi və nəticələr əldə olunanadək yükün saxlanması;

13.5.3. zərərsizləşdirmə zərurəti yarandığı hallarda yükün götürülməsi və zərərsizləşdirmə prosesindən sonra sahibinə qaytarılması;

13.5.4. zərərsizləşdirmə məqsədi ilə yükün boşaldılıb yenidən yüklənməsi;

13.5.5. yükün məhv edilməsinin zəruriliyi.

13.6. Karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərlə sirayətlənmiş yük zərərsizləşdirildikdən sonra müəyyən olunmuş vaxt ərzində sahibi tərəfindən geri götürülmədikdə, dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti yükün məhv edilməsi barədə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada qərar qəbul edə bilər.

13.7. **Fitosanitar nəzarəti** zamanı həyata keçirilən **fitosanitar** tədbirlərin xərci və məhv edilən yükün dəyərinin məsuliyyəti idxal edənin üzərinə düşür.

13.8. Poçtamtlar vasitəsilə gətirilən bitki və bitkiçilik məhsulları, bitki mühafizə vasitələri və digər yüklər [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi məntəqələrdən (*dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində istisna olmaqla*) qəbul edilir. Bu məntəqələrin siyahısı [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) tərəfindən razılaşdırılaraq təsdiq edilir və bitki mühafizəsi və karantini üzrə beynəlxalq təşkilatlara və yük göndərən ölkələrə sorğu əsasında məlumat verilir.

Maddə 14. İxrac edilən məhsulların sertifikatlaşdırılması

14.1. Azərbaycan Respublikasından ixrac edilən bitki və bitkiçilik məhsullarının beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədi ilə **fitosanitar** sertifikatlaşdırılması aparılır.

14.2. **Fitosanitar** sertifikatlar və ya onların elektron əvəzediciləri beynəlxalq standartların tələbləri nəzərə alınmaqla tərtib edilməli və verilməlidir. **Fitosanitar** sertifikatlarda təsdiq edilməmiş dəyişiklik və düzəlişlərin aparılmasına yol verilmir.

14.3. İxrac edilən bitki və bitkiçilik məhsullarına **fitosanitar** sertifikatları dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti tərəfindən aşağıdakı hallarda verilir:

14.3.1. sertifikatın verilməsi üçün müraciət edildikdə və *dövlət rüsumu* ödənildikdə;

14.3.2. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tələb olunan müvafiq sənədlər təqdim olunduqda;

14.3.3. sertifikat verilməsi nəzərdə tutulan yüklər, baxış keçirilməsi və digər tədbirlərin aparılması üçün təqdim edildikdə;

14.3.4. göndərilən yüklər beynəlxalq standartların tələblərinə cavab verdikdə.

Maddə 15. *Tranzit daşınan məhsullara tətbiq edilən fitosanitar tədbirlər*

15.1. Karantin **nəzarətində** olan materialların Azərbaycan Respublikasının ərazisindən açılmadan, bölünmədən, digər yüklərlə qarışdırılmadan və yenidən qablaşdırılmadan başqa ölkələrə daşınması zamanı həmin yüklər üzərində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada **fitosanitar nəzarəti** həyata keçirilir.

15.2. *Gömrük orqanı dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində* tranzit daşınan bitki və bitkiçilik məhsullarına **fitosanitar** sertifikatı tələb edir və *bu Qanunun 13.2-ci maddəsində müəyyən olunan hallarda dövlət fitosanitar nəzarəti xidməti tərəfindən* karantin **nəzarətində** olan materiallara və yüklərə **fitosanitar** tədbirləri tətbiq edilir.

15.3. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzit daşınan karantin **nəzarətində** olan materiallara aşağıdakı hallarda **fitosanitar** tədbirləri tətbiq olunmur:

15.3.1. bitki və bitkiçilik məhsulları zərərli orqanizmlərin yayılmaması üçün plomblanmış nəqliyyat vasitələri ilə və ya konteynerlərlə daşındıqda və beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun qablaşdırıldıqda;

15.3.2. məhsul ixrac edən ölkə tərəfindən **fitosanitar** sertifikatı ilə təmin edildikdə.

IV fəsil. Zərərli orqanizmlərlə mübarizə

Maddə 16. Ərazidə karantin elan olunması

16.1. Ölkə ərazisində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin mövcudluğu təsdiq edildikdə, onlarla mübarizə aparmaq məqsədi ilə dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti həmin ərazidə karantin elan olunması barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) təklif verir.

16.2. Karantin rejiminin tətbiq olunduğu ərazinin hüdudları zərərli orqanizmlərin yayılma dərəcəsiindən asılı olaraq [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) tərəfindən müəyyən edilir.

16.3. Ərazidə karantin rejiminin tətbiq edildiyi barədə məlumat dərhal rəsmi elan olunur və həmin ərazidə olan hüquqi şəxslərə və əhaliyə xəbərdarlıq edilir.

16.4. Ərazidə karantin elan olunması barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) qərarında aşağıdakı məlumatlar əks olunur:

- 16.4.1. karantin elan olunmasının səbəbləri;
- 16.4.2. karantin elan olunan ərazinin yeri və hüdudları;
- 16.4.3. karantin məhdudiyyətləri və **fitosanitar** tədbirlərinin siyahısı.

Maddə 17. Karantin elan olunan ərazilərdə tətbiq edilən məhdudiyyətlər və **fitosanitar tədbirlər**

17.1. Karantin elan olunan ərazilərdə aşağıdakı məhdudiyyətlər və **fitosanitar** tədbirləri tətbiq edilir:

17.1.1. zərərli orqanizmlərə qarşı dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin müəyyən etdiyi bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi;

17.1.2. karantin elan olunan ərazidən və ya həmin əraziyə, habelə ərazi daxilində bitki və bitkiçilik məhsullarının daşınmasına məhdudiyyətlərin qoyulması;

17.1.3. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərə həssas bitkilərin həmin ərazidə yenidən əkilməsinə qadağa qoyulması.

17.2. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti məqsədəuyğun hesab etdiyi halda karantin elan olunan əraziyə bitişik ərazidə olan torpaq sahəsinin mülkiyyətçisinə (istifadəçisinə), müəyyən vaxt ərzində, öz ərazisində **fitosanitar** tədbirlərin həyata keçirilməsi barədə rəsmi bildiriş verir və onun qarşısında qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tələblər qoyur.

17.3. Torpaq sahəsinin mülkiyyətçisi (istifadəçisi) bu tələblərə əməl etmədiyi halda dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti bildirişdə tələb olunan **fitosanitar** tədbirləri həyata keçirmək məqsədi ilə bu ərazidə olan bitkilərin, bitkiçilik məhsullarının və zərərli orqanizmlərin məhv edilməsi barədə qərar qəbul edir.

17.4. Karantin elan olunan ərazilərdə məhdudiyyətlərin qoyulması və **fitosanitar** tədbirlərin aparılması xərcləri qanunvericiliklə müəyyən olunmuş hallarda dövlət büdcəsinin vəsaiti, digər hallarda isə torpaq sahəsinin mülkiyyətçisinin (istifadəçisinin) vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

Maddə 18. Zərərli orqanizmlərin məhdud dairədə yayıldığı ərazilərin elan olunması

18.1. [Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən zərərli orqanizmlərin məhdud dairədə yayıldığı ərazilər aşağıdakı hallarda elan olunur:

18.1.1. ərazidə zərərli orqanizmlərin məhdud dairədə yayıldığı müəyyən edildikdə;

18.1.2. zərərli orqanizmlərin yayılmasının məhdud dairədə qalması üçün müvafiq **fitosanitar** tədbirləri həyata keçirildikdə və lazımi nəzarət sistemi tətbiq edildikdə.

18.2. Zərərli orqanizmlərin məhdud dairədə yayıldığı ərazilərdən bitki və bitkiçilik məhsullarının kənara daşınmasına yol verilmir.

Maddə 19. Ərazinin zərərli orqanizmlərdən azad elan olunması

19.1. Dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti karantin elan olunan ərazini müntəzəm olaraq tədqiq edir və karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin ərazidə mövcudluğunu daim nəzarətdə saxlayır.

19.2. **Fitosanitar** tədbirlərin aparılmasından sonra dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidməti zərərli orqanizmlərlə sirayətlənmiş ərazidə və ya onun bir hissəsində karantin rejiminin götürülməsi barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) təklif verir.

19.3. [Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) karantin elan olunmuş ərazini, o cümlədən məhsulun istehsal yerini və sahələrini zərərli orqanizmlərdən aşağıdakı hallarda azad elan edir:

19.3.1. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin ərazidə mövcud olmamasına əmin olduqda;

19.3.2. ərazinin zərərli orqanizmlərdən azad olunması məqsədi ilə nəzərdə tutulmuş **fitosanitar** tədbirlər tam həyata keçirildikdə;

19.3.3. zərərli orqanizmlərdən azad ərazinin statusunun saxlanılmasına əmin olmaq məqsədi ilə müşahidələr keçirildikdə.

19.4. Bitki və bitkiçilik məhsullarının karantin elan olunmuş ərazilərdən daşınmasına yalnız zərərli orqanizmlərdən azad elan olunduqdan sonra yol verilir.

V fəsil. Bitki mühafizəsi ilə bağlı **fitosanitar tələblər**

Maddə 20. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağının və qeydiyyatının aparılması

20.1. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağı və qeydiyyatı onların bioloji, gigiyena-toksikoloji və ekoloji cəhətdən qiymətləndirilməsi və istifadə reqlamentlərinin işlənib hazırlanması məqsədi ilə aparılır.

20.2. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağı [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilmiş qaydaya uyğun olaraq elmi-tədqiqat müəssisələrində aparılır.

20.3. İstehsalatda sınaqdan keçirmək, qeydiyyata almaq və elmi-tədqiqat işlərində istifadə etmək məqsədi ilə xarici ölkələrdən gətirilən pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin miqdarı [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

20.4. Dövlət sınağından keçmiş, insan, heyvan və bitki orqanizmləri, habelə ətraf mühit üçün təhlükəsizliyi təsdiq edilmiş pestisidlər, bioloji preparatlar və aqrokimyəvi maddələr [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən qeydiyyata alınır və Azərbaycan Respublikasında istifadəsinə icazə verilmiş preparatlar siyahısına daxil edilir.

20.5. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət qeydiyyatının məcburi şərti onların mənşəyi və keyfiyyəti barədə sertifikatların, təhlükəsiz tətbiqi, bitki

və bitkiçilik məhsullarında, torpaqda, suda və ətraf mühit obyektlərində həmin preparatların qalıq miqdarının müəyyən edilməsi metodikası üzrə təlimatların olmasıdır.

20.6. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin qeydiyyat müddəti 5 ildir və bu müddət başa çatdıqdan sonra onlar müəyyən edilmiş qaydada yenidən qeydiyyatdan keçirilirlər. Preparatların təhlükəsizliyi barədə yeni məlumatlar daxil olduğu hallarda [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) onların tətbiqini tamamilə və ya müvəqqəti dövr üçün qadağan edə bilər.

Maddə 21. Zəhərli kimyəvi maddələrin qalıq miqdarına dövlət nəzarəti

21.1. Bütün növ bitki və bitkiçilik məhsullarında və torpaqda pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin qalıq miqdarına dövlət nəzarəti [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən həyata keçirilir.

21.2. Bitki və bitkiçilik məhsullarının tərkibində pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin qalıq miqdarının yol verilən normadan artıq olmamasını təsdiq edən müvafiq sertifikat olduqda, onların satışına icazə verilir.

21.3. Məhsulun tərkibində pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin qalıq miqdarı yol verilən normadan artıq olduqda, onun satışına icazə verilmir və bu məhsul qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövriyyədən çıxarılır.

Maddə 22. İstifadəyə yararsız zəhərli kimyəvi maddələrin məhv edilməsi

22.1. İstifadəyə yararsız və istifadəsi qadağan olunmuş pestisidlər, bioloji preparatlar, onların birləşmələri və qabları [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada onların sahibindən geri alınaraq qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada zərərsizləşdirilir və ya məhv edilir.

22.2. Pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin zərərsizləşdirilməsi və ya məhv edilməsi [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada xüsusi anbarlarda (qəbiristanlıqlarda) aparılır.

22.3. Xüsusi anbarların (qəbiristanlıqların) sayını və onların yerləşdirilməsini [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) müəyyən edir.

Maddə 23. Karantin nəzarətində olan materialların zərərsizləşdirilməsi

23.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal olunan karantin nəzarətində olan materiallarda karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar olunduqda, onlar fitosanitar nəzarəti məntəqələrində və ya yükün təyinat yerlərində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada zərərsizləşdirilir.

23.2. Bitki və bitkiçilik məhsullarının daşınması üçün istifadə edilən nəqliyyat vasitələri məcburi təmizlənir və zərurət yarandığı hallarda fitosanitar tələblərə uyğun olaraq zərərsizləşdirilir.

23.3. Karantin nəzarətində olan materialların zərərsizləşdirilməsi hüquqi və fiziki şəxslərlə bağlanan müqavilə əsasında dövlət fitosanitar nəzarəti xidməti tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 24. Pestisidlərin ehtiyatının yaradılması və saxlanması

24.1. Pestisidlərin ehtiyatı, fəvqəladə hallarda karantin tətbiq edilən və xüsusi təhlükəli zərərli orqanizmlərin kütləvi yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada, dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına yaradılır.

24.2. Pestisidlərin növlər üzrə ehtiyat normaları və istifadə qaydaları [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

24.3. Pestisidlərin ehtiyatı müntəzəm olaraq təzələnir və istifadəsi [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının nəzarəti](#) altında həyata keçirilir.

VI fəsil. [Fitosanitar xidməti](#)

Maddə 25. [Fitosanitar xidmətinin təşkili](#)

25.1. Azərbaycan Respublikasında [fitosanitar](#) xidməti dövlət və qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidmətləri vasitəsilə həyata keçirilir.

25.2. Bu qanunla müəyyən edilmiş bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin fəaliyyəti ilə təmin edilir.

25.3. Dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin vəzifələri [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

25.4. Dövlət [fitosanitar](#) xidməti qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin funksiyalarını yerinə yetirə bilər.

Maddə 26. Qeyri-dövlət [fitosanitar xidmətinin subyektləri](#)

26.1. Qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin subyektləri qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada kənd təsərrüfatına aqrokimyəvi xidmət və pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin istehsalı, idxalı, ixracı, daşınması, saxlanması, satışı və tətbiqi sahəsində sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən hüquqi və fiziki şəxslərdir.

26.2. Qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin subyektləri dövlət [fitosanitar nəzarəti](#) funksiyalarını yerinə yetirə bilməzlər.

26.3. Qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidmətinin subyektləri qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövlət [fitosanitar nəzarəti](#) xidmətində uçota durduqdan sonra fəaliyyət göstərirlər.

Maddə 27. Qeyri-dövlət [fitosanitar xidməti subyektlərinin hüquq və vəzifələri](#)

27.1. Qeyri-dövlət [fitosanitar](#) xidməti subyektlərinin aşağıdakı hüquqları vardır:

27.1.1. istehsal etdikləri və xaricdən gətirdikləri preparatların qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada sənədləşdirilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına müraciət etmək;

27.1.2. [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən təsdiq edilmiş **fitosanitar** tədbirlərinin nümunəvi uçot və hesabat sənədlərindən və blanklarından istifadə etmək;

27.1.3. dövlət, regional və yerli proqramlar əsasında kənd təsərrüfatına aqrokimyəvi xidmət, bitki mühafizəsi və bitkilərin məhsuldarlığının artırılması tədbirlərinin həyata keçirilməsi məsələlərində tətbiq edilən maliyyə güzəştlərindən istifadə etmək;

27.1.4. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

27.2. Qeyri-dövlət **fitosanitar** xidməti subyektlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

27.2.1. **fitosanitar nəzarəti** qanunvericiliyinə əməl etmək və müəyyən olunmuş qaydada dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətində uçota durmaq;

27.2.2. kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılara və bağçılıq təsərrüfatlarına aqrokimyəvi xidmətlər göstərmək;

27.2.3. bitki mühafizə vasitələrinin tətbiqinə dair dövlət standartlarının, **fitosanitar** və texnoloji normaların, reqlamentlərin və digər normativ sənədlərin tələblərini yerinə yetirmək;

27.2.4. istehsal etdikləri və xaricdən gətirdikləri bitki və bitkiçilik məhsullarının, pestisidlərin, bioloji preparatların və digər bitki mühafizə vasitələrinin keyfiyyət göstəricilərinə və təhlükəsizliyinə zəmanət vermək və məsuliyyət daşımaq;

27.2.5. istifadəyə yararsız pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin zərərsizləşdirilməsini və ya məhv edilməsini qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada təmin etmək;

27.2.6. dövlət **fitosanitar** müfəttişlərinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qəbul etdikləri qərarlara və göstərişlərə əməl etmək;

27.2.7. xidmət etdikləri obyektlərdə zərərli orqanizmlər aşkar edildikdə, dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinə məlumat vermək və onların yayılmasının qarşısını alan ilkin tədbirlər görmək;

27.2.8. **fitosanitar** tədbirlərin həyata keçirilməsində dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinə lazımi köməklik göstərmək və **fitosanitar** xidməti sahəsində həyata keçirdikləri işlər barədə [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada məlumat vermək;

27.2.9. xidmət etdikləri obyektlərdə istehsal edilən bitki və bitkiçilik məhsullarının **fitosanitar** normalara uyğunluğunun və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün müvafiq tədbirlər görmək;

27.2.10. bitki mühafizəsi sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, habelə bitki mühafizəsi üzrə dövlət proqramlarının həyata keçirilməsində iştirak etmək;

27.2.11. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada və formada pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin uçot və hesabatını aparmaq;

27.2.12. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

VII fəsil. Zəhərli kimyəvi maddələrin istehsalı, tətbiqi və dövriyyəsinə tələblər

Maddə 28. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövriyyəsi sahəsində dövlətin vəzifələri

28.1. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövriyyəsi sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

28.1.1. Azərbaycan Respublikasında pestisidlərin və bioloji preparatların istehsalı üzrə dövlət proqramı hazırlayıb təsdiq etmək və onun həyata keçirilməsini təmin etmək;

28.1.1. bitki mühafizə vasitələrinin istehsalına, daşınmasına və saxlanmasına dair standartları və müvafiq normativ-texniki tələblərə aid sənədləri hazırlamaq və təsdiq etmək;

28.1.2. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağının aparılması, qeydiyyatı alınması və istifadəsinə icazə verilmiş preparatların siyahısına daxil edilməsi qaydalarını müəyyən etmək;

28.1.3. yüksək toksiki-ekoloji təhlükəli pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin siyahısını təsdiq etmək və müstəsna hallarda onların tətbiqinə razılıq vermək;

28.1.4. fəvqəladə ekoloji şərait zonalarında zəhərli kimyəvi maddələrin tətbiqini məhdudlaşdırmaq;

28.1.5. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövriyyəsinin bütün mərhələlərində onların keyfiyyətinə və tətbiqinə dövlət nəzarətini təşkil etmək;

28.1.6. təbiəti mühafizə, sağlamlaşdırma, istirahət və turizm zonalarında, su fondu torpaqlarında, suqoruyucu və xüsusi qorunan digər ərazilərdə pestisidlərin və digər zəhərli kimyəvi maddələrin tətbiqini qadağan etmək;

28.1.7. yüksək keyfiyyətli, ekoloji cəhətdən təmiz pəhriz və uşaq qida məhsullarının istehsalı üçün əlverişli fitosanitar və texnoloji şərait yaratmaq məqsədi ilə xüsusi xammal istehsalı bölgələri təşkil etmək, onların hüdudları, hüquqi və texnoloji rejimlərini müəyyən etmək;

28.1.8. əkin sahəsində və digər kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlarda aqrokimyəvi tədqiqat işlərinin aparılması, sahələrə aqrokimyəvi pasportların verilməsi və kartoqramların hazırlanması qaydalarını müəyyən etmək;

28.1.9. bitki və bitkiçilik məhsullarını karantin tətbiq edilən və xüsusi təhlükəli zərərli orqanizmlərdən qorumaq üçün lazım olan bitki mühafizə vasitələrinin tədarükünə dövlət sifarişi vermək;

28.1.10. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövriyyəsinə dair vahid statistik hesabat formasını və təqdim edilməsi qaydasını müəyyən etmək;

28.1.11. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin istehsalı, idxalı, ixracı və tətbiqi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək.

28.2. Qanunvericiliyə uyğun olaraq istehsal mənsəyinə görə adlar verilən və yüksək keyfiyyətli (markalı) bitkiçilik məhsullarının istehsalı məqsədi ilə becərilən bitkilərə pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin tətbiqinə yol verilmir.

28.3. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin tətbiqinin vacibliyi əsaslandırıldıqda, dövlət sanitariya və ekoloji ekspertizasının müsbət rəyi əsasında bu qanunun 28.1.7-ci maddəsində göstərilən ərazilərdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ciddi **nəzarəti** altında onların məhdud çeşidlərinin tətbiqinə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada icazə verilir.

28.4. Pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin istehsalı, daşınması, saxlanması, tətbiqi, zərərsizləşdirilməsi və məhv edilməsi ilə bağlı işləri bilavasitə yerinə yetirən və bu sahədə nəzarət müayinəsi aparən işçilərə Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə uyğun olaraq güzəştlər tətbiq edilir.

Maddə 29. Zəhərli kimyəvi maddələrin istehsalı, satışı və tətbiqi

29.1. Azərbaycan Respublikasında pestisidlərin və bioloji preparatların istehsalı insanların sağlamlığının və ətraf mühitin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi şərti ilə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

29.2. Pestisidlər və bioloji preparatlar istehsal edən müəssisə istehsal etdiyi preparatların keyfiyyətinə zəmanət vermək üçün nəzarət xidməti təşkil edir, satışa buraxdığı hər bir partiya (seriya) preparata dair müvafiq sertifikat alır və onun keyfiyyəti və tətbiqi üçün məsuliyyət daşıyır.

29.3. İstehsal olunan hər hansı preparat qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövlət sınağından keçirilir və qeydiyyatla alınır, onun texniki şərtləri və standartlaşdırma üzrə normativ sənədləri hazırlanır.

29.4. Pestisidlərin və bioloji preparatların standartlaşdırılmasını və sertifikatlaşdırılmasını qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanları həyata keçirirlər.

29.5. Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlarının tələblərinə və ya Azərbaycan Respublikasının ərazisində rəsmi tanınan beynəlxalq standartlara uyğun olmayan, habelə dövlət sınağından keçməmiş, qeydiyyatla alınmamış və istifadəsi qadağan olunmuş zəhərli kimyəvi maddələrin istehsalına, satışına və tətbiqinə yol verilmir.

29.6. Yüksək toksiki-ekoloji təhlükəli preparatların siyahısının təsdiq edilməsi və tətbiqi qaydaları [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

29.7. Fövqəladə ekoloji şərait zonasında pestisidlərin və bioloji preparatların tətbiqi [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən məhdudlaşdırılır.

Maddə 30. Zəhərli kimyəvi maddələrin idxalı və ixracı

30.1. Azərbaycan Respublikasında dövlət qeydiyyatına alınmış, istifadəsinə icazə verilmiş preparatlar siyahısına daxil edilmiş, mənşəyi və keyfiyyəti barədə sertifikatları olan və müvafiq qaydada qablaşdırılmış və etiketləşdirilmiş pestisidlər və bioloji preparatlar idxal və ixrac oluna bilər.

30.2. Mənşəyi və keyfiyyəti barədə sertifikatları olmayan pestisidlərin və bioloji preparatların idxalı, satışı, tətbiqi və reklam edilməsi qadağan edilir.

30.3. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə başqa şərtlər nəzərdə tutulmamışdırsa, pestisidlərin və bioloji preparatların idxal və ixrac edilməsində beynəlxalq sertifikatların göstəriciləri qəbul edilir.

30.4. Dövlət qeydiyyatına alınmamış pestisidlərin və bioloji preparatların idxal və ixracına aşağıdakı hallarda yol verilə bilər:

30.4.1. elmi-tədqiqat işlərində istifadə olunduqda və satış hüququ olmadan sərğilərdə nümayiş etdirildikdə;

30.4.2. bitki mühafizə vasitələri ilə işlənmiş toxum və əkin materialları ilə birlikdə idxal və ixrac edildikdə;

30.4.3. fövqəladə hallarda karantin tətbiq edilən və xüsusi təhlükəli zərərli orqanizmlərin kütləvi yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə onların istehsalçı ölkədə qeydiyyatını və istifadəsini təsdiq edən sənədlər olduqda [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) qərarı əsasında.

30.5. Dövlət qeydiyyatına alınmamış pestisidlərin və bioloji preparatların qanunvericilikdə nəzərdə tutulan qaydada idxalı və tətbiqi yalnız [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) **nəzarəti** altında həyata keçirilir.

Maddə 31. Zəhərli kimyəvi maddələrin qablaşdırılması, saxlanması və daşınması

31.1. Azərbaycan Respublikasında istehsal olunmuş və tətbiqinə icazə verilmiş pestisidlər və bioloji preparatlar müvafiq standartlara və texniki şərtlərə uyğun olaraq qablaşdırılmalı, markalanmalı və müşayiətedici sənədlərində və istifadə təlimatlarında Azərbaycan dilində və zəruri hallarda başqa dillərdə hazırlanma tarixi, saxlanma müddəti, şəraiti barədə və digər məlumatlar göstərilməlidir.

31.2. Zəhərli kimyəvi maddələrin ölkə daxilində daşınması və saxlanması müəyyən olunmuş texniki şərtlərə və tələblərə riayət edilməklə, [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydalara uyğun həyata keçirilir.

VIII fəsil. *Fitosanitar xidmətinin elmi və kadr təminatı və maliyyələşdirilməsi*

Maddə 32. *Fitosanitar nəzarəti sahəsində Elmi-Texniki Şura*

32.1. *Fitosanitar nəzarəti* sahəsində aparılan elmi tədqiqatların istiqamətləri üzrə məsələlərə baxmaq, müasir elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiqinə dair təklif və tövsiyələr hazırlamaq məqsədi ilə dövlət *fitosanitar nəzarəti* xidmətinin nəzdində, tərkibi alim və yüksək ixtisaslı mütəxəssislərdən ibarət Elmi-Texniki Şura yaradılır.

32.2. Elmi-Texniki Şura aşağıdakı məsələlərə baxıb rəy verir:

32.2.1. bitki mühafizəsi və karantini sahəsində elmi nailiyyətlərin istehsalatda tətbiqinin yekunlarına;

32.2.2. zərərli orqanizmlərin risk analizinin nəticələrinə;

32.2.3. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin normativ-texniki tələblərə uyğunluğuna;

32.2.4. bitki mühafizəsi və karantini sahəsində hazırlanmış təlimatların, qaydaların, tövsiyələrin və digər normativ sənədlərin elmi cəhətdən əsaslandırılmasına;

32.2.5. bitki mühafizəsi sahəsində elmi və kadr təminatının planlaşdırılmasına və həlli vacib olan digər məsələlərə.

32.3. *Fitosanitar nəzarəti* sahəsində Elmi-Texniki Şura [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən yaradılır.

Maddə 33. *Bitki mühafizəsi sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması və əlavə təhsili*

33.1. Bitki mühafizəsi sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması və *əlavə təhsili* Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir.

33.2. Bitki mühafizəsi sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması və *əlavə təhsilinin* planlaşdırılması və həyata keçirilməsi proqramı [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) ilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada razılaşdırılmalıdır.

Maddə 34. *Fitosanitar xidmətinin maliyyələşdirilməsi*

34.1. Dövlət *fitosanitar nəzarəti* xidmətinin maliyyə mənbəyi dövlət büdcəsindən ayrılan, hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən *fitosanitar* xidmətlərə görə ödənilən vəsaitlər, könüllü ödənişlər və donor təşkilatların texniki maliyyə yardımlarından ibarətdir.

34.2. *Fitosanitar nəzarəti* sahəsində aşağıdakı xərclər Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

34.2.1. dövlət **fitosanitar nəzarəti** xidmətinin və onun tabeliyində olan təşkilatların saxlanması xərcləri və maddi-texniki təminatı;

34.2.2. qanunvericiliyə müvafiq olaraq bitki mühafizəsi və karantini sahəsində tədbirlərin həyata keçirilməsi;

34.2.3. pestisidlərin ehtiyatının yaradılması və saxlanması;

34.2.4. bitki mühafizəsi sahəsində elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, mütəxəssislərin hazırlanması və *əlavə təhsili*;

34.2.5. məqsədli dövlət və regional proqramlar əsasında **fitosanitar** və aqrokimyəvi tədbirlərin aparılması;

34.2.6. **fitosanitar nəzarəti** sahəsində Azərbaycan Respublikasının üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqlarının ödənilməsi;

34.2.7. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər **fitosanitar** tədbirlər.

34.3. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən aşağıdakı **fitosanitar** xidmətləri həmin şəxslərin vəsaiti, könüllü ödənişlər və donör təşkilatların texniki-maliyyə yardımını hesabına ödənilir:

34.3.1. pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin dövlət sınağı, qeydiyyatı və ekspertizası;

34.3.2. [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada karantin **nəzarətində** olan materialların zərərsizləşdirilməsi;

34.3.3. **fitosanitar** sertifikatların, idxal karantin icazələrinin, vahid uçot və hesabat formalarının və digər **fitosanitar** sənədlərin verilməsi;

34.3.4. **fitosanitar** karantin baxışının, müayinəsinin və ekspertizasının aparılması;

34.3.5. bitki və bitkiçilik məhsullarında, torpaqda və suda, bitki mühafizə vasitələrində toksikoloji analizlərin aparılması;

34.3.6. karantin tətbiq edilən və xüsusi təhlükəli zərərli orqanizmlərə qarşı mübarizə tədbirləri istisna olmaqla, digər bitki mühafizə tədbirlərinin aparılması;

34.3.7. qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər xidmətlər.

*34.4. Pestisidlərə, bioloji preparatlara və aqrokimyəvi maddələrə qeydiyyat şəhadətnamələrinin, idxal karantin icazəsinin və **fitosanitar** sertifikatlarının verilməsi üçün dövlət rüsumu ödənilir.*

IX fəsil. **Fitosanitar nəzarəti haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət və mübahisələrin həlli**

Maddə 35. **Fitosanitar nəzarəti haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət**

35.1. **Fitosanitar nəzarəti** haqqında qanunvericiliyin pozulmasında təqsirkar olan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

35.2. **Fitosanitar nəzarəti** haqqında qanunvericiliyin pozulması nəticəsində hüquqi və fiziki şəxslərə dəymiş ziyanın əvəzi Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulmuş qaydada ödənilir.

Maddə 36. Mübahisələrin həlli

Fitosanitar nəzarəti haqqında qanunvericiliyin pozulması ilə əlaqədar mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, o cümlədən məhkəmə qaydasında həll edilir.

X fəsil. Beynəlxalq əməkdaşlıq və yekun müddəaları

Maddə 37. **Fitosanitar nəzarəti sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq**

Fitosanitar nəzarəti sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə əsasən həyata keçirilir.

Maddə 38. Qanunun qüvvəyə minməsi

38.1. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

38.2. Bu Qanun qüvvəyə mindiyi gündən [«Bitki karantini haqqında»](#) Azərbaycan Respublikasının Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997-ci il, № 2, maddə 103; 1998-ci il, № 2, maddə 83; 2002-ci il, № 5, maddə 241, №12, maddə 706; 2004-cü il, № 2, maddə 57), [«Bitki mühafizəsi haqqında»](#) Azərbaycan Respublikasının Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997-ci il, № 4, maddə 274; 2002-ci il, № 5, maddə 241) və [«Pestisidlər və aqrökimyəvi maddələr haqqında»](#) Azərbaycan Respublikasının Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997-ci il, №5, maddə 396; 2003-cü il, № 1, maddə 7) qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 12 may 2006-cı il

№ 102-IIIQ

*«Azərbaycan» qəzetində dərc edilmişdir (4 avqust 2006-cı il, № 172)
(«VneshExpertService» LLC).*

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (31 avqust 2006-cı il, № 8, maddə 655) («VneshExpertService» LLC).

5 iyun 2007-ci il tarixli, 373-IIIQD nömrəli; 20 oktyabr 2009-cu il tarixli, 890-IIIQD nömrəli; 20 oktyabr 2009-cu il tarixli, 897-IIIQD nömrəli; 4 dekabr 2009-cu il tarixli,

926-IIIQD nömrəli; 21 dekabr 2010-cu il tarixli, 38-IVQD nömrəli Qanunlara əsasən dəyişikliklərlə («VneshExpertService» LLC).

© VneshExpertService LLC